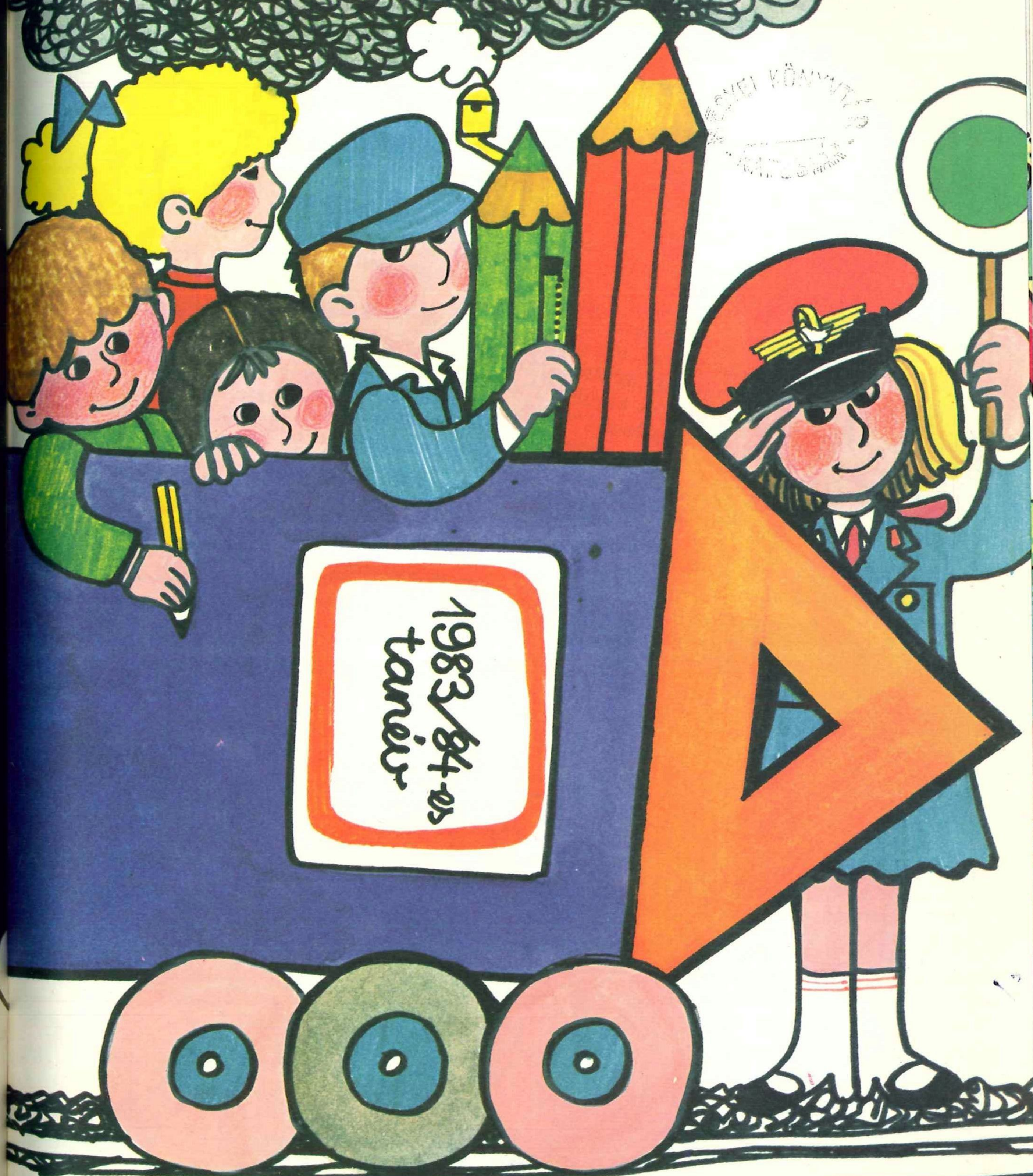
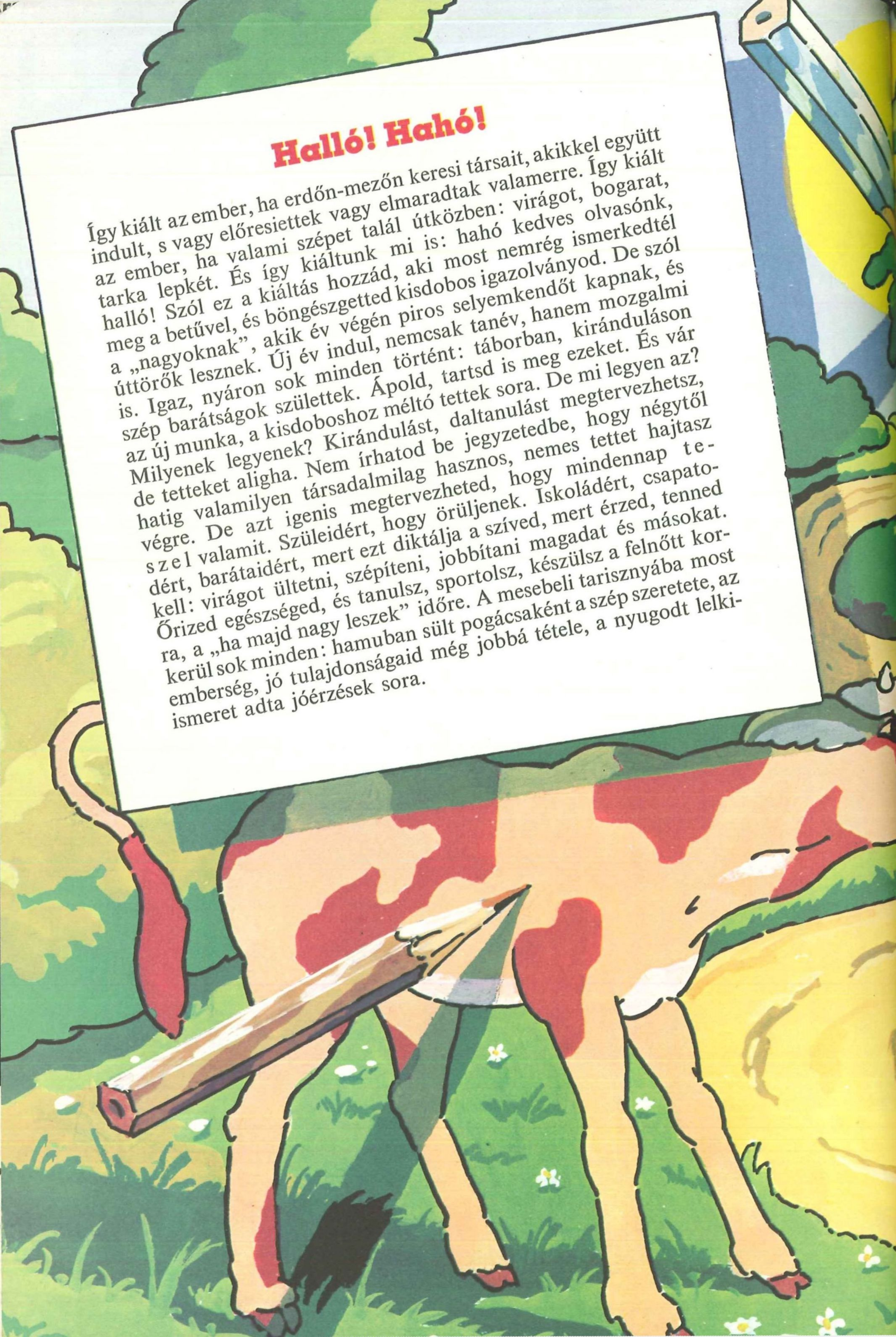
kisdobos

1983. SZEPTEMBER

Halló! Hahó!

Így kiált az ember, ha erdőn-mezőn keresi társait, akikkel együtt indult, s vagy előresiettek vagy elmaradtak valamerre. Így kiált az ember, ha valami szépet talál útközben: virágot, bogarat, tarka lepkét. És így kiáltunk mi is: hahó kedves olvasónk, halló! Szól ez a kiáltás hozzád, aki most nemrég ismerkedtél meg a betűvel, és böngészgetted kisdobos igazolványod. De szól a „nagyoknak”, akik év végén piros selyemkendőt kapnak, és úttörők lesznek. Új év indul, nemcsak tanév, hanem mozgalmi is. Igaz, nyáron sok minden történt: táborban, kiránduláson szép barátságok születtek. Ápold, tartsd is meg ezeket. És vár az új munka, a kisdoboshoz méltó tettek sora. De mi legyen az? Milyenek legyenek? Kirándulást, daltanulást megtervezhetsz, de tetteket aligha. Nem írhatod be jegyzetedbe, hogy négytől hatig valamilyen társadalmilag hasznos, nemes tettet hajtasz végre. De azt igenis megtervezheted, hogy mindennap t e s z e l valamit. Szüleidért, hogy örüljenek. Iskoládért, csapatodért, barátaidért, mert ezt diktálja a szíved, mert érzed, tenned kell: virágot ültetni, szépíteni, jobbítani magadat és másokat. Őrized egészséged, és tanulsz, sportolsz, készülsz a felnőtt korra, a „ha majd nagy leszek” időre. A mesebeli tarisznyába most kerül sok minden: hamuban sült pogácsaként a szép szeretete, az emberség, jó tulajdonságaid még jobbá tétele, a nyugodt lelkiismeret adta jóérzések sora.

Nemes Nagy Ágnes

Nyári rajz

Hogy mit láttam? Elmondhatom.
De jobb lesz, ha lerajzolom.

Megláthatod te is velem,
csak nézd, csak nézd a jobb kezem.

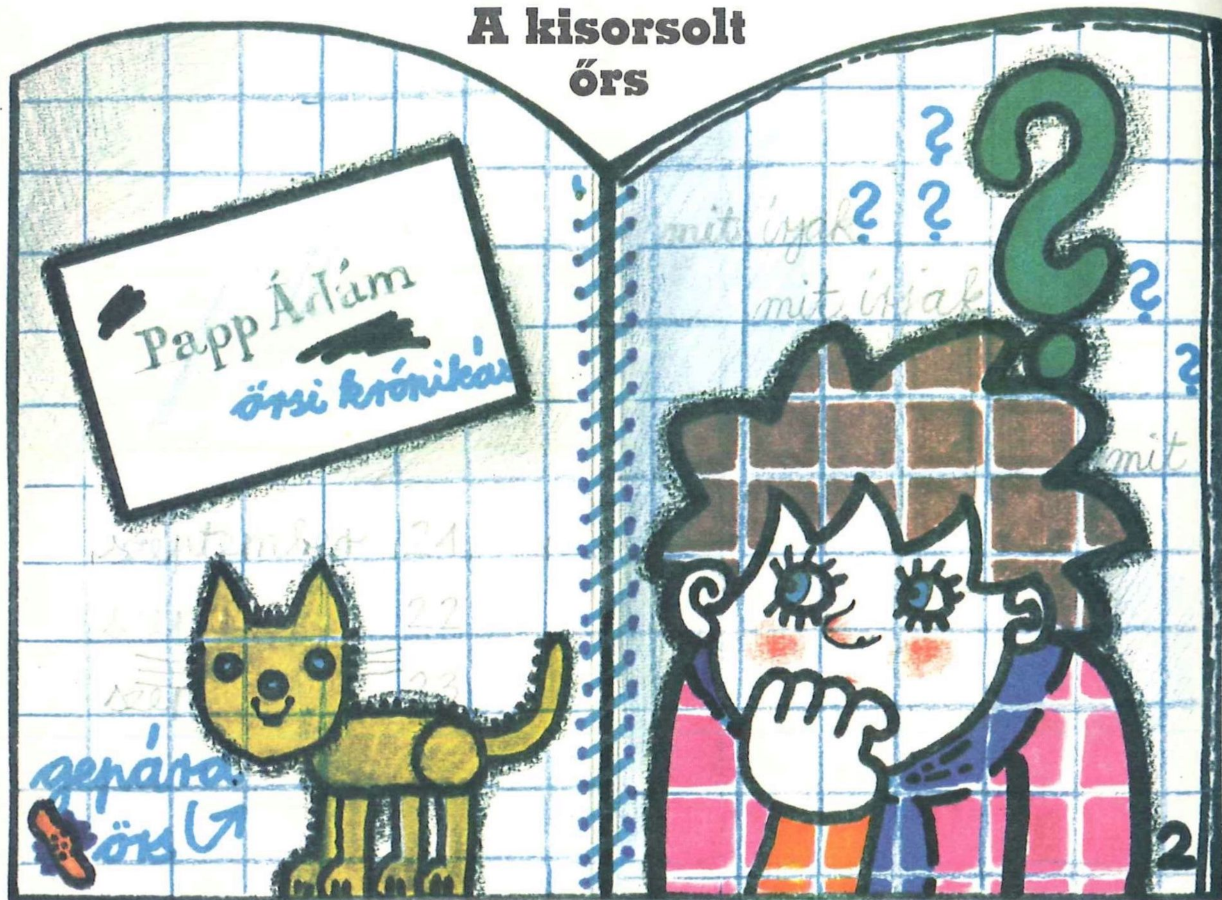
Ez itt a ház, ez itt a tó,
ez itt az út, felénk futó,
ez itt akác, ez itt levél,
ez itt a nap, ez itt a dél.
Ez borjú itt, lógó fülű,
hasát veri a nyári fű,
ez itt virág, ezer, ezer
ez a sötét gyalogszeder,
ez itt a szél, a repülés,
az álmodás, az ébredés,
ez itt gyümölcs, ez itt madár,
ez itt az ég,
ez itt a nyár.

Majd télen ezt előveszem,
ha hull a hó, nézegetem.
Nézegetem, ha hull a hó:
ez volt a ház, ez volt a tó.

Nagy Katalin

HÓNAPLÓ

A kisorsolt őrs

„Papp Ádám negyedikes kisdobos, őrsi krónikás”

Ez áll a névjegyemen. Eredetileg a papám névjegye volt. Nem sokat kellett javítanom rajta. Mert őt is Papp Ádámnak hívják. Csak a foglalkozásunk különbözik. Ő tanár. Ezt az egy szót húztam át filctollal, jó erősen, hogy ne is lássék. És a papám neve előtt még az is ott van, hogy doktor. Azt is áthúztam, de kicsit látszik még.

Azért készítettem magamnak névjegyet, mert nagyon büszke voltam rá, hogy őrsi krónikásnak választottak. Aztán kiderült, hogy nem is választottak, hanem kisorsoltak. Mint a lottószámokat! Úgyhogy nincs mit büszkélkednem. Igaz, a többi tisztséget is sorsolták. Meg azt is még, hogy ki kerüljön az egyik őrsbe, ki a másikba. Mert egyáltalán nem ismerjük egymást. Új iskola a miénk. És mi is újak vagyunk. Majdnem mindenki nyáron költözött a lakótelepre. És szeptemberben az iskolába.

Aznap amikor kisorsolták az őrsöt, én éppen hiányoztam. Családi ok miatt. A rendelőintézetben ültünk anyukámmal egész délelőtt. Lúdtalpbetétet készítettek nekem. De nem akarom kihirdetni, mit szólna hozzá a sok idegen gyerek? A régi iskolában fogszabályozót hordtak hárman is, mégse csúfolódtunk! De az más, ott barátok voltunk.

Talán nemsokára itt is lesz barátom. Neki megmondom majd a lúdtalpbetétemet.

Az őrsi naplóhoz megvettem a nagy kockás füzetet. Tizenöt forintba került. Mert még spirálos is. Nem sajnáltam rá a pénzt. Jobb az, ha a napló különleges. Nem olyan, mint mondjuk a fogalmazás-füzet. Még jobb lenne, ha kis lakat is lenne rajta, hogy az őrs titkait is beleírhassam.

Jó, ha az őrsnek vannak titkai. Nekünk még nincsenek. És pénzem sincs annyi, mennyibe az a lakatos-könyv kerül.

Mindenesetre megszámoztam a spirálos lapjait filctollal. Az első oldal közepére odaírtam: Gepárd őrs. Az alsó sarkába beleragasztottam a névjegyem. Nagyon tetszett. De csak nekem. Az őrs azt mondta, ez így nem igazság. A gepárdot is ragasszam be, ne csak magamat. Vagy legalábbis rajzoljam le. Én még sose láttam gepárdot. Kirohantam az állatkertbe, hogy bepótoljam. De jelenleg éppen nincsen gepárdjuk. Azt mondták, majd ha megszületik a kis víziló, becserélik gepárdra egy külföldi állatkertnél. Csakhogy én nem érek rá kivárni. Ajánlották, hogy addig is nézegessem a többi nagyragadozót. Nézegettem.

Másnap arra kértem az őrsöt, hogy legyünk inkább Tigris őrs vagy Leopárd. Mert az egyik csíkos, a másik pöttyös... azt jól tudnám rajzolni. Lehetünk Párduc is, azt feketére festeném... De az őrs nem akarta. Akkor elmentem a könyvtárba. És tanulmányoztam a Nagy állatvilágot, ami tizenöt kötet összesen. De nem volt benne kép a gepárdról, csak szöveg. Az is elég furcsa. Azt írták, hogy a macskafélék családjába tartozik, teste a kutyaféle ragadozókra emlékeztet. Otthon sokáig rajzolgattam az őrsi naplóba, hogy éppen ilyen legyen a gepárd. De az őrsöm leszólta. Azt mondták, hogy színtiszta kutya ez, vagyishogy korcskutya.

Akkor kitéptem a naplóból az első lapot. Kicsit szomorkodtam. Micsoda napló az, ami a második oldalon kezdődik most már örökre? És — átszámozni nem lehetett a lapokat, megpróbáltam. A radírozás helyén kis lyuk keletkezett. Beragasztottam sebtapasszal, mert az volt kéznél. Vagyis éppenhogy a kezemen. De már tudtam kívülről, hogy az őrsnek úgyse tetszik majd. Mást kellene odaragasztanunk...

Nagyszerű ötletem támadt. Ragasszuk be az őrs fényképét! — ezt ajánlottam másnap reggel. Az őrs elég bután nézett rám. Gondoltam, ez jó jel, talán szótfogadnak. Akkor megszólalt Varjú Andris. Azt mondta, neki nincs fényképe, de helyette szívesen lerajzolja magát. Az ő nevét igazán könnyű. Így aztán komolytalanná vált az ajánlatom.

És mert az idő haladt, elkezdtem írni a naplót.

Szeptember 21. Ma elkezdem a naplót.

Szeptember 22. Ma nem történt semmi különös.

Szeptember 23. Ma szorgalmasan tanultunk. A tízpercekben játszadoztunk. De ez nemcsak a mi őrsünkre jellemző.

Szeptember 24. Ma nem történt semmi. Mert a szombat tanítás nélküli munkanap.

Szeptember 25. Vasárnap. Munkaszünet. Krónikásoknak is.

Szeptember 26. Ebéd a napköziben: kolbászos krumplileves, mákostészta. Az őrs fele szereti, fele nem.

Szeptember 27. A Nap kél 6 óra harminckét perckor. Nyugszik 15 óra tíz perckor.

Szeptember 28. Várható középhőmérséklet 15—18 fok. A sokévi átlagnak megfelelő.

Szeptember 29. Ma nem történt semmi különös.

Szeptember 30. Jeromos napja. Ha lenne Jeromos nevű gyerek az őrsben, felköszönthetnénk. De nincsen.

Gyurkovics Tibor: NÉVIKE

Szeptember 1. Egyed — a cuclit bevegyed!
Szeptember 4. Rozália — csengőt köt a bokáira.
Szeptember 15. Enikő — hol inni, hol enni kő!
Szeptember 16. Edit — a mindenit!
Szeptember 16. Lucia — kövérebb, mint húsz liba.
Szeptember 17. Zsófia — bálba a pénzt úgy kell csórnia.
Szeptember 24. Gellért — a bánat reggel ért?
Szeptember 25. Cézár — szorul a vécé-zár.
Szeptember 27. Adalbert — szereti a Camembert.
Szeptember 29. Mihály — mi zsírtömeg, mi háj!

Koltai Éva rajza

KÁNTOR ZSUZSA

HATALOM

Feltámadt a szél. Vadul zörgette az ablakot. Csúnyán fújt. Nem is fújt — ugatott.

— Miért csinálja ezt? — kérdezte öcsi.

— Így dühöng — mondta apu. Felnézett a könyvéből, látta öcsi ijedt arcát, ráhunyorított: jó, na, rá se ránts, nincs semmi baj, aztán olvasott tovább.

Jó, na gondolta öcsi, semmi baj, játsszunk repülőst. Magasba emelte a karját, olyan magasra, ahogyan csak bírta. Két ujja közt ott volt a régi, rozsdás kulcs, amit a lemezládából szedett elő, és tudta, hogy MOST sikerülni fog, olyan messzire száll, amilyen messzire akar.

— Brrr — utánozta a levegő suhogását —, brrr — berregett, akár a légcsavar.

Muszáj volt. Ekkora szélben.

Apu olvasott. Aztán — amikor már nagyon hangos volt a berregés, odaszólt:

— Kérlek, hagyd ezt abba!

— NEM! — mondta öcsi, és tovább berregett. A repülő megérkezett a felhők fölé, már nem is látszott a föld, és a felhők fölött sütött a nap.

— Öcsi, hagyd abba!

Ezt már nem is hallotta. Irdatlan magasban szálltak. A legmagasabb hegyek fölött. Akárhogy kiabálnak, nem ér fel oda a hang. Semmit sem hallott. Pompás volt.

Valaki megfogta a vállát. Visszarántotta a magasból. Apu az órájára nézett:

— Öt percre a sarokba állsz!

Jó, gondolta, oda is állhatok. De minek? Mit csinálják ott? Butaság.

Szégyenkezett. Más, ha csak úgy — jókedvéből. De így? Ennek semmi értelme nincs. Jó, na, odasomrofdált. Aztán elsomfordált onnan. Eloldalgott. Semmi baj, rá se ránts. Ezt nem is gondolták komolyan. Csak mert fújt a szél. Nem is fúj — ugat. Apu most már egy szót se szól.

De szólt: még nem telt le az öt perc.

És közben az óráját nézte.

Jó na, gondolta öcsi, vissza is mehetek. Az óra miatt van az egész, ami a karján van. Az óra a hibás. Máskor ő nem ilyen. Máskor jóban vagyunk. Megjön a munkából, viszem a papucsot, leveszi a cipőjét, belebújik. Ha más hozná, nem is kéne neki. Ha Gábor hozná. De Gábor, mert ő már elsős, iskolába jár. Leckét ír, tanul, nem ér rá. Nincs hozzá kedve. Őneki igen. Miért ne, ő nagyon szívesen. Aztán vacsora után jön az esti mese: azt folytassam, amit tegnap abbahagytam? — persze, hogy azt! — Van, hogy anyu mesél, de legtöbbször ő. És vasárnap kirándulni mennek. Máskor minden rendben van. És most tessék; lerángcigálták a magasból. Mondjuk, hogy nem is. Hogy ő csak úgy magától. Lejött. Jé, a Sarok! Nézzük, mi van itt! Ha volna egy kis repedés. Hasíték. És a hasítékból kijönne egy pók... egy picike. A vécében van egy. Már többször látta. Ha ránéz erősen és fölé hajol, akkor megijed és megfordul és eltűnik a fal és az ajtó között. Ott lakik. A vécépók. Ő ugyan nem bántja. Dehogyis. Miért bántaná? Sőt. Ez olyan játék: itt vagy, hogy vagy, mi újság, szia —, de hogyha rászól: mész a fenébe?! — akkor hanyatt-homlok elpucol.

— Lejárt az öt perc — mondja apu.

Most miért siessen? Ő akár maradhat is. Nem rossz hely. A Sarok. Nem muszájból van itt. Dehogy. Hadd gondolják, hogy ő szívesen...

Lassan fordul ki onnan. Ráér.

Most már ugyanis mindegy. Ma már nem száll fel a repülő. Akármikor nem. Csak úgy ukmukfukra? Dehogy. Ha nincs kedve felszállni, akkor nem. Rá se ránts, semmi baj. Ugathat a szél, ahogy akar. Rázhatja az ablakot.

Nyáron másképpen fúj, az biztos. Mikor jön el a nyár?

* * *

Amikor eljött, leutaztak a Balatonra.

Kimentek a partra apuval. Kék a tó, kék az ég, az égen narancssárga a nap. És akkor nem fújt a szél egyáltalán. Végig a parton bazárok, azokban csupa kincs: vitorlás, motoros, kendők, bugylibicskák, színes halak. Gábor mindjárt mondta, hogy neki kisbicska kéne.

— Te mit szeretnél, öcsi?

Egyik bódéban madzagra kifüggesztve karórák.

Szólni sem bír, csak rámutat.

Egyszer csak már a karján van egy. Egészen olyan, mint az igazi. Jól áll, nagyon jó ez neki, éppen a kezére való. Mintha mindig is ott lett volna. Az övé. Nem bírja levenni róla a szemét. A hasát kidülleszti, nézi az órát, úgy mondja kevélyen:

— Apu öt percre a sarokba áll!

Hirtelen elszégyelli magát: ezt nem kellett volna. Butaság. De szerencsére itt semmi, csak az ég, csak a tó, csak a nap.

Öcsi ráhunyorít apura:

— Itt nincs is Sarok — mondja —, semmi baj, rá se ránts!

DÖBRENTEI KORNÉL
MADÁR-PALOTA

A határban nagyon árván
jegenyefa áll a vártán,
magos égbe bátran tör föl,
a csizmája anyaföldből,
világgá ő nem megy soha,
Magyarország az otthona.

Nem forog bár kacsalábon,
de rejtélyes, mint az álom,
madárnépnek tág palota,
mesék szárnyán juthatsz oda,
látja a Nap felkelőben,
cinke ül az ebédlőben,
az asztalán bőség terem,
visszhangzik a galamb-terem,
udvarolnak gerle urak,
bókjaikon párjuk mulat,
zsúfolt már a rigó-szalon,
füttykoncertjük harsány nagyon,
mi lárma ez uramfia?,
riad uhu meg a fia,
kipi-kopi a zöld orom:
csupakopács harkálytorony,
felhőt pukkaszt olyan magas,
hegyén varjú a szélkakas.

Herpai Zoltán rajzai

A tanítás negyedik napján, amely abban az évben péntekre esett, Miki, az első bé osztály tanulója kedvetlenül ébredt, holott a nap biztatóan sütötte az ablakot, vidám kalandokra csábított. S neki mégsem volt kedve felkelni, sőt egy-két percig azt hitte, nem is tud. Próbálta mozdítani a kezét — nem mozdult, aztán a lábát akarta megemelni, de az se ment. Mintha megbénult volna. Egyre az járt a fejében, milyen jó lenne itthon maradni. Felrémlett előtte az osztály, a sok-sok borzalmas kemény paddal. Brrr! Régebben nem gondolta, hogy ilyen kemény az iskolapad. És nemcsak kemény, de unalmas is, mert nem lehet rajta egyebet csinálni, csak ülni. Folyton csak ülni! És rendesen! Bár az iskolapad még légvonalban is jó háromszáz méterre volt tőle, de máris eltöltötte a szívét a keserűség.

— Mi lesz, király lustája! Ugrás! — vezényelte hatodikos testvére Méri (Elemér), miközben már a nadrágját húzta.

Erre felébredt Mikiben némi életerő, s hozzáfogott a teendőihez. Ám minden mozdulatát kudarc kísérte. A cipőfűzőjét csak többszöri nekirugaszkodásra sikerült megkötnie, de akkor is csak úgy, ahogy. A pulcsiját meg előbb fordítva húzta magára, sőt az iskolaköpenyét is kifordítva vette fel. Ennyi viszontagság után, nem csoda, hogy a reggelizésre alig maradt ideje. Harapott néhányat az odakészített vajas kifliből, s magára kapva az iskolatáskát, indult Méri után.

A táskával is bajban volt, mert elcsúszott a szíja, s az egyik oldalon hosszabb lett, mint a másikon. Megpróbálta egyenesbe hozni a ferdén álló táskát, de hiába rángatta, középen megszorult a szíj. Úgy vitte hát, csámpásan. Menet közben a balra lógó táskától, minden lépésnél egy kicsikét oldalt billent az egész gyerek.

Mire a ház elé ért, menetkészen állt a kis csapat. Ott volt már Jenci is, Méri osztály- és padtársa s egyben legjobb barátja, a kezdetektől fogva. A kialakult rend szerint, ők haladtak elöl, élénk beszélgetésbe bonyolódva. A többiek, szám szerint hatan — a környező elsősök, másodikosok — néhány lépésnyire leszakadva kullogtak mögöttük.

Azon a pénteki napon Miki a csapat legvégén helyezkedett el. Ahogy rótták az utat, közte és a többiek között bizonyos távolság keletkezett, ami, ha nem is feltűnően, de azért fokozatosan, növekedett. A Lejtő útnál, amelyet keresztezniük kellett, már tekintélyes volt a hátránya. Ahogy átért a túloldalra, a többiek éppen eltünedeztek az út hajlatában. Ám Mikit ez sem ösztönözte gyorsabb haladásra. Sőt, hirtelen megtorpant, mint aki előtt megnyílt a föld. Egész teste megdermedt, s különös remegés vett erőt rajta. A hegyoldalt bezengő panaszos kutyaugatásban ugyanis Rexi hangját ismerte fel.

— Rexi! — suttogta. — Rexike!

Hogy mit érzett a fiú, szavakkal kifejezni nem lehet. Az éppen felugató Rexi kutyához ugyanis olyan barátság fűzte, ami emberi ésszel aligha fogható fel.

— Megyek, Rexikém! — motyogta, mintegy kábulatban.

Éles fordulattal letért az iskola felé vezető útról, s rohant Rexihez. Balra, amerre a táskája húzta.

Három éve ismerkedtek meg. Miki akkor lett óvodás, s az útja jövet, menet arra vezetett, ahol Rexi lakott. Már az első találkozásuk sorsdöntő volt. Ahogy egymásra néztek, valamiféle belső sugallatra, nyomban felébredt szívükben az összetartozás érzése, amely az idők folyamán egyre mélyebb gyökereket eresztett. Mert attól kezdve, a vasárnapok és a szabad szombatok kivételével, mindennap találkoztak. Reggel, persze, csak futólag üdvözölhették egymást, de hazafelé jövet, kiváltképpen ha anyunak nem kellett sietnie, nagyon jókat játszottak. Az arra sétáló felnőtteket is gyakran elbűvölte, hogy Miki és Rexi milyen önfeledten örül egymásnak. Igen, boldogok voltak, s a boldogság, ha azt nyíltan kimutatják, mint ők, csodálatos látvány.

Nem szabad tehát meglepődnünk azon, hogy Miki, meghallva Rexi hangját, elhagyta a számára

kijelölt útvonalat, s egyetlen szempillantás alatt megfeledkezett az iskoláról. Hiába húzta vállait — főként a balt — a nehéz táska.

Két perc múltán már Rexi előtt guggolt, aki a kerítés túloldalán szertelen táncba kezdett. Mintha eszét vette volna a találkozás öröme. Hátsó felét magasra feldobálva ugrándozott, miközben a levegőben jobbra, balra tekergetve a törzsét, mókás mutatványokat produkált. Miután kitombolta magát, váratlanul hasra feküdt, s szorosan a földre simulva, hízelkedőn a kerítéshez kúszott, s a függőlegesen álló vasrudak között kidugta a fejét Mikihez, simogatásra.

— Jól van kutyuskám, jól van!... Vártál, ugye? Aranyos vagy! — becézgette a gyerek, miközben mindkét keze az állat fején matatott. Simogatta, vakargatta — az orra környékét, a homlokát, a füle tövét, az állát, majd még lejjebb, ameddig vállig betolt karja elérte.

Rexi, hálás szemét Mikire függesztve, boldogan lihegett.

— Ez jó, ugye, Rexike, ez jó neked? — duruzsolta Miki, majd amikor úgy érezte, mindkettőjük számára kezd unalmassá válni a simogatás, felállt, s lerázta magáról a táskát.

— Futunk, Rexi? — kérdezte.

A kutya, egyetértése jeléül, már szintén talpon volt, s éberen figyelte barátja minden mozdulatát.

— Figyelj! — emelte fel jobbját a fiú, startthelyzetbe igazította magát. — Vigyázz! Kész! Tűz!

Elrugaszkodott, s egyszuszra lefutotta a szomszéd házig terjedő távolságot. Rexi lelkesen követte a kerítés másik oldalán. Majd újabb vezényszó után, vissza, a járdára kinyúló garázs faláig. Ötször futották végig a távot, oda-vissza. Minden alkalommal egyszerre érkeztek célba. Miki tisztában volt vele, hogy a kutya könnyűszerrel megelőzhetné, de nem teszi, mert nem akarja legyőzni. A fiút meghatotta Rexinek ez az önzetlensége, annál is inkább, mert nem szeretett veszíteni, még ilyen egyenlőtlen küzdelemben sem.

A futóversenyt legkedvesebb játékuk, a kődobálás követte. Rexi bámulatos ügyességgel megtalálta a fiú által eldobott, apró kavicsokat is, s büszkén hozta vissza a kerítéshez.

Eközben Mériék csapata elérte az iskola kapuját. Csak ott fedezték fel, hogy Miki hiányzik az együttesből. Hová lett? Egyikük sem tudta. Felötlött bennük, hogy az iskola előtti tumultusban esetleg eléjük került, s már régen az osztályban van. Felrohantak, de se híre, se nyoma. Mérit a kétségbeesés környékezte. Elvesztette az öccsét. Mindjárt az első héten! Most mi lesz? Bénultsá-

Görög Júlia rajzai

gából Jenci térítette magához, aki a tettek embere lévén, így vélekedett:

— Ha elveszett, meg kell keresni!

Nosza! A pad alá hajították táskájukat, s nyomás futólépésben vissza. Már csak néhány megrögzött későn jövővel találkoztak. Szerencséjükre, az egyik pontosan megjelölte Miki tartózkodási helyét.

Méri a homlokára csapott.

— Én baromállat! Hogy erre nem gondoltam!

Lihegve torpantak meg az elveszettnek hitt gyermek háta mögött, aki már ismét Rexi fejét simogatta önfeledt odaadással.

— Talán megmozdulnál! Igen?! — utánozta Méri pattogó hangon az iskola tornatanárát. Felindultsága ellenére, az utánzás meglehetősen jól sikerült.

Miki, fejét cseppet oldalt döntve, felpillantott a testvérére. Szemében a bűntudat halvány árnyéka sem látszott. Mérit ez a tény teljesen elvakította, s mi tagadás: tettlegességre vetemedett. Megragadta két marokkal a nyaka tájékán Miki grabancát, talpra emelte, s hogy végre észre térjen, kicsikét megrázta.

Mikit annyira eltöltötte a Rexivel való együttlét érzése, hogy még ekkor sem döbbent rá, mennyire tarthatatlan helyzetbe került.

— Mi bajod? — mordult fel, megrökönyödve, s igyekezett kiszabadítani magát. Az erőszak dacossá tette, s elszántan szembeszállt a testvérével, pedig Méri legalább két fejjel magasabb volt nála. Úgy tűnt, hosszas huzavona kezdődik. Arra azonban senki sem számított, ami ekkor történt.

Rexi, látva barátja szorongatott helyzetét, dühösen felüvöltött, s vadul nekivetette magát a kerítésnek, azt a látszatot keltve, mintha ki akarná dönteni. Ezt persze csupán az ellenség megfélemlítése végett tette, mivel tökéletesen tisztában volt a kerítés szilárdságával. Nos, a megfélemlítési kísérlet nem sikerült. Sőt, másodszorra sem sikerült. Ekkor a kutya, hogy véget vessen barátja bántalmaztatásának, olyasmire szánta el magát, amire korábban gondolni sem merészelt. A garázs mögé kerülve, felszökkent a tetejére, végigszáguldott rajta, majd egy ügyes ugrással kint termett az utcán, s harcra készen felzárkózott Miki mellé. Villogtatta félelmetes fogait, jelezve; halál fia, aki a barátjához ér.

A halál fiai erre fürgén kihátráltak az úttest közepére. Méri kész lett volna folytatni a visszavonulást, ám Jenci, a kutyától immár kellő távolságban, megvetette a lábát, s latolgatni kezdte a további teendőket.

Mikit a könnyekig meghatotta Rexi féltő szeretete s az a bátorság, ahogy a védelmére sietett. Átölelte a nyakát, magához húzta, s gyengéden megsimogatta.

— Jól van, Rexike!... Ügyes kutya vagy!... Aranyos kutya vagy! — duruzsolta a fülébe, majd diadalmas pillantást vetett Mériékre.

Na, akartok valamit!

E pillanatban attól lehetett tartani, hogy végzetesen elfajul az ellenségeskedés. Jenci keményen összeszorított ajka ugyanis egyértelműen mutatta, hogy nem hajlandó szégyenletesen megfutamodni. Ez csak azok számára meglepő, akik nem ismerték őt, de akik ismerték, tudták: ha úgy érzi, igaza van, semmitől sem riad vissza.

Ám az összecsapás, mindannyiuk szerencséjére, mégsem következett be. Kijött ugyanis sietős léptekkel Rexiék házából egy idős, teljesen kopasz, bozontos szakállú öregember, a kutya gazdája, és a két tábor közé állt. Először alaposan összeszidta Rexit, aki fejét lehajtva, farkát behúzva, megszégyenülten visszasomfordált a kertbe. Ezután a fiúkhoz fordult, a következő szavakkal:

— Nektek most nem az iskolában lenne a helyetek?

A megrovó hangon feltett szónoki kérdés Mikit egycsapásra ráébresztette a dolgok állására. Arra ugyanis, hogy el fog késni, a késés pedig súlyos, s ezért nagyon kerülendő vétség. Ettől a felismeréstől, továbbá attól, hogy Rexi távozásával az erőviszonyok döntő módon megváltoztak, szerfölött készséges lett. Szó nélkül indult Mériék között — akár egy elcsípett szökevény — az iskola felé.

A két nagyfiú az osztály ajtajáig kísérte a kicsit, aki nehéz sóhajjal lépett az osztályba.

Odabent kíváncsi csend fogadta.

— Hát te? — kérdezte a tanító néni.

Miki csak nagysokára tudott válaszolni.

— Most értem ide — közölte nemes egyszerűséggel.

— Látom — bólintott a tanító néni szemrehányóan, de nem kezdte faggatni a fiút, hanem a helyére küldte, miközben bejegyezte a nagy kék könyvbe a késés tényét.

Szilvát szemétért

Bolgár népmese

Egy parasztember elhatározta, hogy jó és dolgos lánnyal nősíti meg a fiát. Szekerét megrakta szilvával. Elindult a falvakba, hogy eladja.
— Szilvát adok szemétért, szilvát adok szemétért! — kiabálta utcahosszat.
Sürögtek, forogtak az asszonyok, lányok, még az öregasszonyok is seprűt fogtak. Versenyeztek, ki gyűjt több szemetet, hogy szilvát kapjon érte. Zsákban, vékában, kötényben vitték a szemetet. Vitték és dicsekedtek:
— Nézzétek, mennyi szemetet találtam otthon! Jó, hogy jött ez a bolond szilvás, szilvát kapunk szemétért!
A paraszt megvette, adott érte szilvát. Egyszer csak jött egy szép kislány, zsebkendőjében szorongatta a szemetet.
— Ej, te szép lány, de keveset gyűjtöttél! — mondta a szilvás.
— Milyen szilvát adjak neked ezért?
— Bácsi, nincs több, nem tudok többet adni. Ez a szemét sem a mi házunkból való. A szomszédok adták, mert segítettem nekik söpörni.
Amikor a szilvás ezt meghallotta, nagyon megörült.
— Ilyen tiszta és szorgalmas leány kell az én fiamnak! — szólt és menyéül fogadta.

ILLYÉS GYULA

VILÁGJÁRÁS

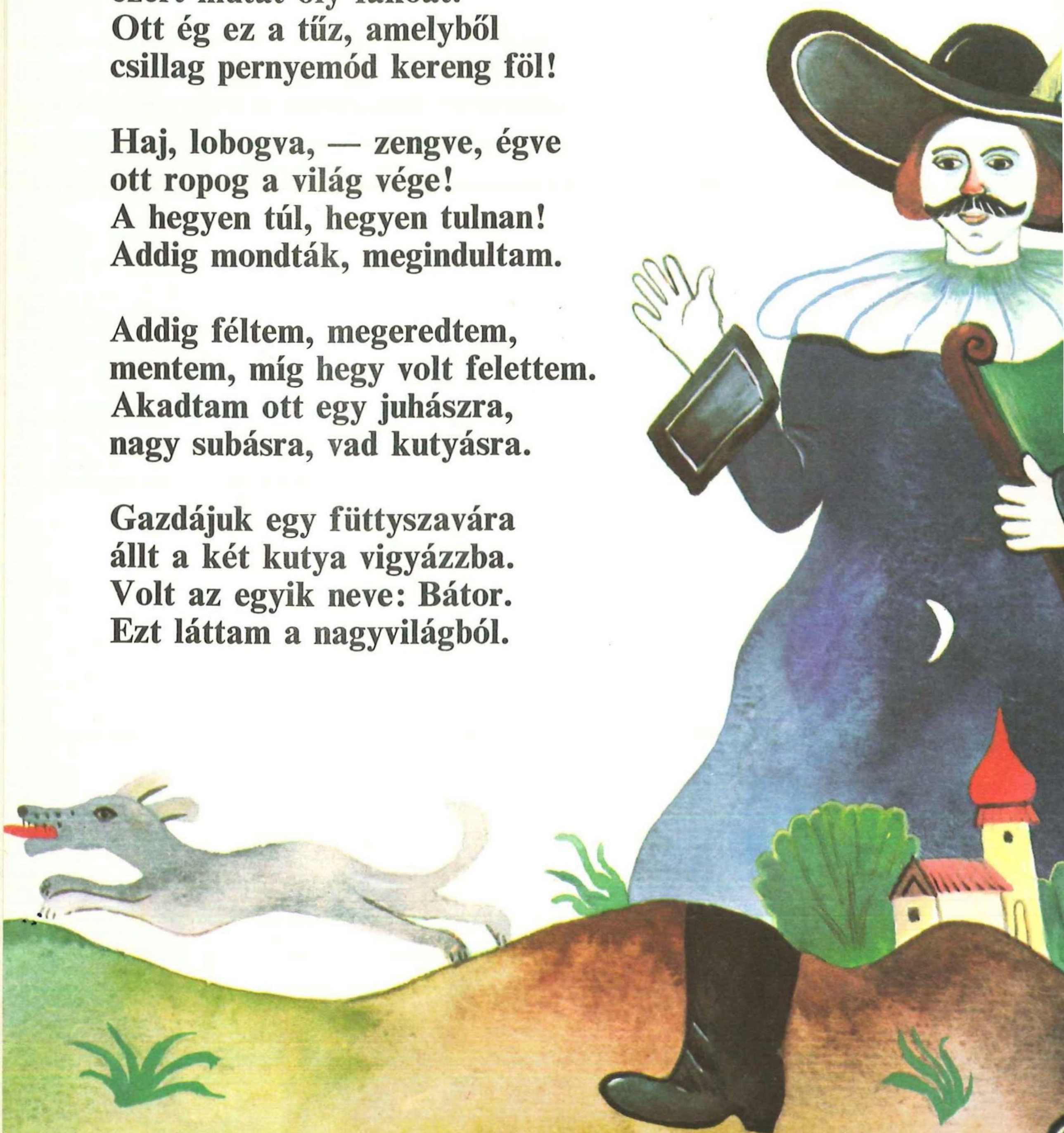
Hogy rettegtem a hegyektől!
A hegyen túli helyektől!
Ott az a mészárszék ország,
hol a napot letaglózzák!

Ott veszik vérét a Holdnak,
ezért mutat oly fakóat.
Ott ég ez a tűz, amelyből
csillag pernyemód kereng föl!

Haj, lobogva, — zengve, égve
ott ropog a világ vége!
A hegyen túl, hegyen tulnan!
Addig mondták, megindultam.

Addig féltem, megeredtem,
mentem, míg hegy volt felettem.
Akadtam ott egy juhászra,
nagy subásra, vad kutyásra.

Gazdájuk egy füttyszavára
állt a két kutya vigyázzba.
Volt az egyik neve: Bátor.
Ezt láttam a nagyvilágból.

Még ma is, ha útra messze
készülök, ő jut eszembe.
Volt a másik neve: Kántor
Nem kell félni a világtól.

„Minek félnél jobban, mint más”,
magyarázta az a birkás:
apám öccse, Pista bátyám,
estig ültem szénaágyán.

„Meg kell szokni a világot,
a hegyeket, a kutyákat.”
Megszoktam én, dehogy féltem,
főleg az ő közelében.

Úgy megszoktam, hogy kevélyen
ültem a hegy tetejében,
hogy végre is: „Ott, a puszta...”
ő biztatott vissza-útra.

Szülőanyám minden háza,
mint megannyi skatulyácska.
Törpe-ország lett a puszta.
Hogy férek én abba, vissza?

Az iskola, mint a kucsmám,
hogy férek én abba eztán?
A csordakút, mint az ujjam, —
emelt orral megindultam.

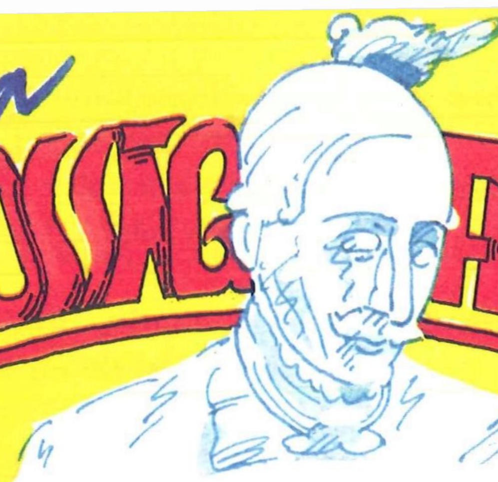
Mentem, estem olyan egyet,
milyet csak óriás eshet.
Talpra álltam, de a gőgöm
ott maradt némán a földön.

Hazaértem valahára,
igyekeztem be a házba,
a kuckóba, karosszékbe,
öreganyám karközébe.

Keresztes Dóra rajza

Láttam a világosság fejedelmét

Igaz, nem személyesen és nem is először.

Fogadjunk, hogy ti is láttátok már, csak valahogy elmentetek mellette. Mint én, már annyiszor.

Az egészet egy apró bosszúságnak köszönhetem. Terka húgommal a Vörösmarty térről indultunk volna cipőt venni, de a húgom késett.

Sétálgattam a kis-földalatti végállomása körül. A főváros első kéregvasútja és kedvence hullámokban ontotta az embereket. A híres — régi nevén Kugler, majd Gerbeaud — cukrászda előtt ráérők sütkéreztek vagy beszélgettek. Én, bezzeg, rohannék, gondoltam, de nem tehetem, mert ez a Terka...

No jó, nem érdemes bosszankodni. Nézzük inkább a teret! Igazi belvárosi tér. Kicsi, a szélein meg sövény helyett parkolóórák nőnek ritkásan, mintha bántaná őket a sok autó mérgező lehelete. Belsejében néhány bátortalan, gyermek-fenyő csoport, két-három óriás, talán korai juharfa és középen a hatalmas, tekintélyes szoborcsoport. Kőtalapzaton áll, carrarai márványból faragták, s abból is kiemelkedik a világosság fejedelmének alakja.

Igen, a Vörösmarty téri szoborról beszélek, **Vörösmarty Mihály szobráról,** akit **Ady Endre nevezett a világosság fejedelmének.**

Kallós Ede és **Telcs Ede** alkotása nem csupán a költőnek, hanem a Szózatnak is emléket állított. Az anya, kisgyermekével, az öreg paraszt, a diák, a pásztorfiú, a férfi díszmagyarban és a szoborcsoport többi alakja az egész nemzetet jelképezi. Valamennyien a Szózatot éneklik. A hatalmas homlokú költő szelíden tekint az éneklőre. A felirat jól látható: „Hazádnak rendületlenül Légy híve oh magyar!"

Amikor 1836-ban Vörösmarty a Szózatot megírta, harminchat éves volt. Verse (amelyet Egressy Béni rövidesen megzenésített) egy csapásra költő-fejedelemmé avatta.

Amikor 1908-ban leleplezték a Vörösmarty téri szobrot, a Szózat akkor is frissen, tisztán, valamennyi hallgatójához és olvasójához külön-külön, érthetően szólt.

És most?

A húgom egyszer elújságolta: ő tudja a Szózatot. Nem igen hittem, mert Terka akkor elsős volt. Elmondjam? — erősködött, és már fújta is hibátlanul. Az első versszakot. Azt hitte, a Szózat csak ennyi. Nincs tovább. A Kisdobos leszek című kis kék füzetkéből merítette a tudományát.

Igazi felfedezés volt neki a folytatás. Nekem meg ünnep. Mintha nem magam olvastam volna fel a verset. Mintha valamilyen kivételes alkalomból mondanák vagy énekelnék. Lám, a meghatottságot nem az ünnepi percek teszik, mint addig hittem. Maga a vers idézi elő. A szavak szépen zengő igazsága.

Újra olvastam a kőbe vésett sorokat: „Hazádnak rendületlenül Légy híve..." És újra csak meghatódtam. Ünnepi kedvem támadt, mert tudtam a folytatást. Annak is örültem, hogy Terka is ismeri már. (Csak az órát nem ismeri még a disznófülű, vagy elnyelte őt a föld.)

Néztem a szobrot. Eszembe jutott, hogy télire letakarják majd egy nagy, szürke ponyvával. De addig, aztán tavasszal ismét, bármikor rápillanthatok. Itthon vagyok.

A PALACKBA ZÁRT SZELLEM

Nem, nem mese, ami most következik. Aki a nagy, ólommal lezárt rézpalackra kíváncsi, arra, amelyre „Salamon próféta pecsétje volt rányomva", keresse meg A halász és a gonosz szellem címűt az Ezeregy-éjszaka meséiből.

Ki tudja, tán éppen ennek a mesének a távoli emléke adta a demecseriek különös, kedves ötletét...

Valamikor, 1980 nyarán a demecseri 481. számú Petőfi Sándor Úttörőcsapat alig néhány kisdobosból és úttörőből álló legénysége táborozni indult Rakamazra. Üldögéltek a vonaton és alig fértek el a bőrükben. Előre örültek a várható eseményeknek és a váratlanoknak is. Tudták, egy Tisza-parti táborozás mindig bőven tartogat meglepetéseket.

Valamelyikük hirtelen bedobta:

— Mi lenne, ha útjára indítanánk egy palackpostát?

— Persze, küldjünk palackpostát.

— Jó, de kinek?

— Hogy-hogy kinek? Aki megtalálja, annak.

Így beszélgettek, szövögették a tervet, mert abban valamennyien egyetértettek, hogy a régimódi, de annál érdekesebb üzenetküldést kipróbálják.

Mindennek meg kell adni a módját. Induljon a palack a Magyar Úttörők Szövetségének 35. évfordulója tiszteletére, köszöntésképpen. Könnyű Zsolt, Karaffa József, Szilágyi László és Fabu József, akik az egészet kitalálták, szépen megegyeztek. A köszöntőn kívül kérés is került a palackba: aki megtalálja, küldje vissza az üzenetet Demecserre.

A táborozók (mert a megérkezés délutánján már mindenki tudott a tervről) a gondosan körmölt levelet beletették (persze, ünnepélyesen) egy palackba. Pontosabban egy egészen közönséges üvegbe. Ugye, mondtam, hogy nem mese ez?! Majd az egész társaság kivonult a táborhoz legközelebb eső hídhoz. A játékból Bálint Andrásné és Haraszti Klára néni, a két tanár sem maradt ki. Sőt, ők vezényelték a számolást. Háromig számoltak előbb, s csak aztán engedték útjára a palackot. Bottyán Ilona akkor örökre bevéste nevét a tábori krónikába: ő volt ugyanis az önként vállalkozók sokaságából az a szerencsés, aki a vízbe pottyantotta a demecseriek üzenetét.

A palack eltűnt a kísérő, féltő pillantások elől.

Vajon megtalálja-e valaki? Ha igen, törődik-e majd a palack tartalmával?

A kérdésekre két esztendő elteltével, 1982. november 3-án érkezett meg a válasz. Akkor, amikor a félig elázott üzenet, és egy másik, Bernáth András túrkevei gépkocsivezető levele a gyerekek kezébe került. „A nagykőrösi kompnál — számolt be Bernáth András — követ raktam fel az autókra markológéppel. Elfogyott a jármű, így ráértem járni egyet az erdőben."

A túrkevei gépkocsivezető-rakodó éppen sétált egyet. Véletlenül. Meglátta a lába előtt heverő üveget. Véletlenül. Felemelte, nem véletlenül, hanem természetes kíváncsiságból, ugyan, mi lehet benne. Íme a leltár: egy darab félig-elázott levél+1 dl. víz.

„Alig tudtam kivenni a papírt" — folytatta a beszámolót. És ettől kezdve a palackba zárt üzenet sorsa egyáltalán nem nevezhető véletlennek.

Bernáth András az elmosódott írást rejtő papírral együtt előhúzta a palackból a szellemet. S amint a szellem kiszabadult, Bernáth András tüstént ráismert. Azonnal tudta, hogy a demecseri lányok és fiúk ott, azon a napos, Tisza-parti délutánon üzenetük mellé a bizalom szellemét zárták palackjukba.

Az igaz történetnek vége. A palack sodródásának is, amely a Bodrog—Tisza torkolatától a nagykőrösi kompig kétszáz kilométernyi vándorút volt.

„Bandi bácsi a csapat barátja. Örök barátságot kötöttünk. Kértük, írjon, meséljen életéről, családjáról, munkájáról..."

Ez már egy másik történet. Ez Bernáth András elhatározásával kezdődött. Azzal, hogy eldöntötte: válaszol az üzenetre. Ott az erdőben, ahol a bizalom, az érdeklődés, a barátkozás szelleme kiszabadult.

Józsa Teréz

(Gombkötő Mária pajtás levele nyomán)

Birkás Ákos rajza

Ötlet, ötlet, ötlet!

Az 1982—83-as iskolai évben ö t l e t-pályázatot hirdetve arra kértünk benneteket, kedves olvasóink, hogy írjátok meg, mit csináltok a szabad szombatokkal bővülő szabadidőben, és mi az, amit m á s k é n t tesztek, mint az előző hónapban vagy héten. A beküldött írások legjobbjait közöltük lapunkban, hogy a jó ötletek közös kincseinkké váljanak.

Tízkötetes kiskönyvtárat nyert Szalai Anita és **Léhmann Ágnes** harmadikos kisdobos (Siófok, 2. számú Ált. Iskola 8600), akik az egy őrs—egy család kapcsolatáról írtak februári számunkban.

Ugyancsak **tízkötetes kiskönyvtárat kap: Kovács Helga** harmadikos (Eger, 3. számú Általános Iskola, 3300), aki jelszavuk megvalósításáról áprilisi lapunkban számolt be. A jelszó: „Havonta legalább egy hétvégét töltsünk együtt a rajjal és szüleinkkel!"

Mastalir Márta és **Sóvári Péter** másodikos kisdobos (Sopron, Belvárosi Általános Iskola 9400) februári lapunkban az őrs és a család, továbbá patronáló szocialista brigádjuk kedves, vidám és állandósuló barátságáról számoltak be.

Októberben jelent meg a **1511. Hámán Kató Úttörőcsapat** negyedik ás **Gagarin rajának** (Nyíregyháza, Kálvin tér 13. 4000) beszámolója arról, hogyan tanította meg patronáló vállalatuk szocialista brigádja úszni 18 pajtásukat.

Molnár Annamária harmadik bés kisdobos (Nagykanizsa, Attila úti általános iskola 8800) a májusi KISDOBOS-ban városuk múltjának megismeréséről és esztendős gyűjtőmunkájukról írt.

Lapunk különdíját, vagyis tiszteletdíját, felnőtteknek való kiskönyvtárat küldünk **Balassa Károlyné, Ili néninek,** a fent említett nagykanizsai gyerekek tanító nénijének, és szeptemberi számunkban közölt levélben szereplő **ároktői tanító néninek,** aki négy éven át vezette osztályát, első tanítási napjuktól kezdve négy évszak tündér bábbal együtt! Nevét nem tudjuk, de „gyerekei" szerint ő volt a főtündér!

A pályázat folytatódik! Írásaitokat, beszámolókat várjuk — és folyamatosan közöljük. A levelekre írjátok rá az Ö betűt, mely ÖTLET-et jelent!

Tanuljunk Kisdobosul!

Meg ne ijedj, — nem új tantárgyról van szó! Csupán arról hogyan hasznosíthatnád talán az eddiginél is jobban a KISDOBOS-ban megjelent írásokat.

Mert hogyan olvastad eddig? Futólag átlapoztad, megnézted a színes képeket, rácsodálkoztál a barkácsolásra, kivágtad a mellékletet, esetleg megfejtetted a keresztrejtvényt. Aztán félretetted. (Legfeljebb akkor kerested elő, ha a papírgyűjtésnél hiányzott néhány kiló az őrsi teljesítményhez!) Pedig ha tudnád, mennyi kincs vár kibányászásra! Lássuk hát!

Mérd fel, mi az, ami elsőre felkeltette érdeklődésed. Keresd ezt meg és olvasd el figyelmesen. Tegyük fel, hogy a TITKOS NAPLÓ írott-rajzolt vidám oldala tetszett. A végére érve sajnáltad, hogy nincs tovább. Nos, ragadj tollat, papírt! Írj a barátodnak h a s o n l ó levelet, hadd törje a fejét! De írhatsz így akár születésnapi meghívót, köszöntőt, vagy akadályversenyre „titkos" üzenetet. Meglátod, sikere lesz!

Ha képtörténetet vagy szöveg nélküli rajzot találsz, — készíts belőle könyvet. Vágd ki ezeket a lapokat, ragaszd össze vagy külön fehér lapokra időrendi sorrendben, és mire itt a tanév vége, kész a könyvecskéd! Így aztán egész kiskönyvtárnyit összegyűjthetsz. A megjelent történeteket is kivághatod és gyűjtheted, nem csupán a rajzosokat. Figyeld meg az író nevét, és keresd ki a könyvtárban azt a könyvet, melyet ő írt. A mesék alkalmasak lehetnek színpadi előadásra is. Barátaiddal tanuljátok meg a szöveget és klubnapon, vagy akár meglepetésként valamilyen alkalomra — ilyen mindig akad — adjátok elő. A párbeszédes történeteket nemcsak előadni lehet, hanem elbábozni is. A lapban szereplő versekkel, elbeszélésekkel felfrissíthetitek iskolai ünnepeink unalmasra koptatott szövegtárát. Egy-egy ünnep előtt érdemes a régebbi évfolyamokban is böngészni.

Gondoltál-e már arra, hogy a „Postafiók 100" ötletpályázatára megírd tapasztalataidat, sikeres összejöveteleitek történetét? Hát szépen sikerült rajzot adtál-e postára a lap címére? Írtál-e levelet annak a gyereknek, akinek ügyes levélrészletét vagy rajzát, esetleg versét, meséjét közölték, avagy egy riportban olvastál róla? A melléklet kivágásáról és barkácsolásról nem is beszélek inkább, hiszen ovisoknak, napköziseknek kedves ajándék, a kellemes alkotómunkáról, időtöltésről nem is szólva. Sok gyerek szereti a rejtvényeket, többen meg is fejtik ezeket. De vajon a megfejtéseket el is küldik a szerkesztőségnek? Olvasd el sürgősen a megfejtés módjáról szóló tudnivalókat a 18. oldalon!

Ugye, mennyi jó ötlet rejlik a lapok közt? Legjobb lenne minden példányt megőrizni. S hogy ne veszítsd el, és ne is szórd szét, legjobb lenne beköttetni. Persze, ha ügyes vagy, erős tűvel-zsineggel összevarrhatod, és az évfolyamot feltüntető dossziéban könyvespolcon a helye. Így évtizedek múltán is láthatják majd unokáid, milyen írásokat olvastak, min szórakoztak, hogyan éltek a 80-as évek kisdobosai!

Orgonányi Anikó

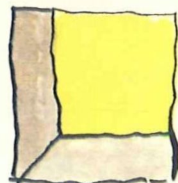
tanító néni, Pomáz I. sz. ált. iskola

DALLOS JENŐ: Jenci hegedülni tanul

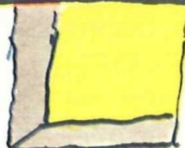

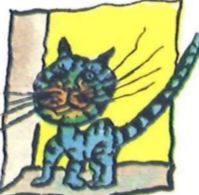

Dobra verjük

Gülch Csaba
A madárijesztő

Szalma-hajában
bujdos a szél,
s csillag-bajszán
harmat zenél.

Rongy a ruhája,
álma a folt,
lelke kitárva,
mint mesebolt.

Csend-szíve dobban,
szilva szemén
bogárka alszik:
álmos szegény.

Gergely Márta Kisdoboscsapat. Ez a neve a pécsi kisdobosok egyik közösségének. Gergely Márta József Attila-díjas írónő, népszerű ifjúsági író, a munkásmozgalom jeles képviselője pécsi diák volt. Tíz éve hunyt el. Csaknem haláláig Kisdobos lapunk szerkesztője volt. A csapat, amely most Gergely Márta nevét viseli, méltó példaképet választott.

Idomítsunk? Nemrégiben egy könyvet ajánlott a Keletmagyarország című megyei napilap a gyermekolvasóknak. A címe: Idomítsunk... Csak így, kérdőjel nélkül. Mi azt mondjuk, ismerkedjünk. Szinte minden kisdobos tart otthon valamilyen „kedvenc"-et, kisebbet, nagyobbat, olyat, amelyről keveset tud, olyat, amelyről azt hiszi, sokat. Ebben segíti olvasóit Patay László népszerű könyve.

Úttörővasúton a tavakhoz. Debrecen—Hármashatárhegy útvonalon közlekedik a kisvonat, amely igen népszerű felnőttek és gyerekek közt egyaránt, akik a fancsikai tavakhoz vagy Martinkára igyekeznek. Az úton látható erdők, tisztásai, az őzek, fácánok, harkályok és szarkák, de tán még a nyulak is megérik a viteldíjat a városi embernek. Az idén, ha kérik, különvonatot is indít a vasút iskoláknak, brigádoknak.

Mellékletünk: az „úttörő- és kisdobos barátság" elkészítésének leírása. Vágjátok ki a kislány és a kisfiú figuráját. A fejüknél hajtsátok félbe, és a testet ragasszátok össze a bokáig. A talpazatot előre-hátra hajtogatva meg tudnak állni a figurák. A két sárga rajz a hátukra akasztható táska. A szaggatott vonalak mentén hajtsátok össze a táskát, a pettyes nyelvnél ragasszátok meg. A 3—3 vastag fekete csíkot vágjátok fel, ide lehet bedugni a táska szíját. Egy-egy kék füzetet is beletehettek. A piros nyakkendőt a kislányra, a kéket a kisfiú nyakára illesszétek. A kézfejen lévő fekete vonalkát vágjátok fel, a két gyerek kezefeje itt összeilleszthető. Kézenfogva mehetnek az iskolába.

Rejtvényfejtők, figyelem! Az előző évekhez hasonlóan most kezdődő rejtvénypályázatunk is kilenc hónapig tart. A megfejtéseket h á r o m alkalommal kell beküldenetek: a szeptember—október—november havit november 30-ig, a december—január—február havit február 28-ig, a március—április—májusit pedig május 25-ig adjátok postára! Címünk: KISDOBOS szerkesztősége, Budapest Postafiók 100. 1502.
Minden hónap v a l a m e n n y i rejtvényét fejtsétek meg. A rejtvényoldal bal felső sarkában találtok egy színes háromszöget és számot. Ezt m i n d e n alkalommal vágjátok ki a lapból, és tegyétek be a megfejtést tartalmazó borítékba — enélkül a játék érvénytelen. C s a k ezt vágjátok ki, és ne a rejtvény-rajzokat! Vigyázzatok arra, hogy a címzés pontos legyen és saját nevetek, osztályotok, pontos lakcímetek úgyszintén. Ha együtt van az első három havi megfejtéstek, a megadott napig, most, először, mint azt már írtuk november 30-ig küldjétek el. Ha valamennyi jó, úgy képeslapot kaptok cserébe. Ezeket jól őrizzétek meg! Ilyen képeslapot, aki ügyes, hármat kap az év folyamán. Amikor a harmadik képeslapot megkapjátok, azonnal tegyétek borítékba és küldjétek el címünkre! Akinek kilenc havi megfejtéséből kilenc, nyolc, de legalább hét havi megfejtése jó volt, egész évi eredményes rejtvényfejtéséért könyvjutalmat kap. Jó mulatást!

Olvastuk egy [könyv]-ben, hogy a

és az [rajz] szeretik a [rajz]-t és a vad-[rajz]-t. Egyik délután kimentünk a PARK-ba és rengeteget szedtünk. Úgy elfáradtunk, hogy már nem is volt erőnk elcipelni a tele [rajz]-t.

azt mondta, küldjünk meghívó-t. Vicces lenne, ha a PARK-ban megjelenne 1-1 [rajz] ←(ez muflon) Inkább másnap megkértük Jóska bátyját (Józsit), hogy segítsen nekünk a

-t elvinni ezzel a [rajz]-ral az [rajz]-be.

Harmadnap a természetbarát szakO vezetője ⇨ [rajz] (Ica néni) újságolta, hogy a PARK-ban elkerítenek egy területet, és ott fog élni 1-1 pár (eléggé) szelíd [rajz] és [rajz]. Hozhatnátok nekik [rajz]-t és [rajz]-t – mondta Ica néni. Az [rajz]-ben láttam ma 3 kupaccal.

Amikor ezt a [rajz]-t írom még nem döntöttük el, hogy visszahozzuk-e ugyanazt vagy szedjünk újat...

Írta Gyárfás Endre, rajzolta Koltai Éva

Postafiók 100

Amikor bekopog a szeptember, mi másról írhatna a kisdobos és az úttörő, mint az iskolájáról?

Ezt tették a **vanyarci harmadikosok** is! (Vanyarc, Hunyad u. 1. 2688)

„Községünkben nagy eseménynek számít az új iskola építése. Többször meglátogattuk már tavasszal is az építőket. Nagyon tetszik az új iskolánk. Majdnem eltévedtünk a folyosókon. A futballpályát facsemetékkel ültettük be. Mi, harmadikosok kis vödreinkkel hordtuk a vizet az ültetéshez. Nagy örömmel és szeretettel végeztük ezt a munkát. Többször kirándultunk. Kerékpártúrán vettünk részt és megcsodáltuk a berceli, a szandai hegyek kőbányáit és kötélpályáját. Sokan közülünk nem láttak még működő csilléket. Egy délután majdnem 18 km-es utat kerekeztünk végig."

Salamon Ildikó (Fót, Baross u. 24/a 2151) írja:

„A hétköznapok délutánjai most már tanulással telnek, szabad időm csak szombaton és vasárnap van. Ilyenkor szüleimmel és unokatestvéreimmel kirándulunk, vagy uszodába megyünk. Van, amikor a raj is szervez programot, persze oda is szívesen megyek. Több raj együtt akadályversenyt tartott. Vidám akadályok voltak. Például igen rövid távolságot kellett kerékpárral megtenni, aztán úttörőélethez kapcsolódó totót töltöttünk ki. Patak partján tízóraiztunk. Nagyon tetszett nekem az, amikor tanár-diák focimeccset tartottak. A diákok bizonyultak jobbnak, mert 1:0 lett az eredmény a javukra. Nagyon tetszett az, hogy a felnőttek milyen gyerekmódra tudnak játszani. Szeretném, ha sok ilyen sikeres programunk lenne, nemcsak nekünk, hanem minden kisdobosnak és úttörőnek. Akad közös napi munkánk is: községünkben megindult a „Virágos Főtérért" akció. A ház elé minden család virágot ültetett. Sajnos volt, amely nem maradt meg ezek közül. Még egy sikeres esemény: „fordított napunk" volt! A tanárok voltak a diákok, ők ültek a padokban, mi meg az ő helyükön, a tábla előtt próbálgattuk a munkájukat. Egyik „tanuló" — épp az osztályfőnökünk! — elkésett az óráról, ezért szóbeli figyelmeztetést kapott azzal, ha legközelebb ilyesmi történik, beírjuk az ellenőrzőbe és alá kell íratnia odahaza a kedves szülőkkel!"

No, ez az utóbbi esemény a labdarúgó mérkőzésen kívül is biztosan csak erősítette a tanár-diák kapcsolatot! Hiszen a felnőttek — bármennyire hihetetlen — voltak gyerekek, és állítom, felnőve is szívesen játszanak.

Kiss Zsuzsanna 3 bés (Vásárosnamény, 4804 Általános Iskola 401 sz. Matuzsa György úttörőcsapat) főzött. Hogy mit? Íme:

„Korábban elhatároztuk, hogy több régi étel elkészítésével ismerkedünk meg. Megkérdeztük az idősebbeket, hogyan és mit javasolnak. Így aztán az egyik rajfoglalkozáson ö h ö n -t készítettünk. Koncz Katinak az anyukája gyúrta a tésztát. Hagymát pirítottunk és veszekedtünk a fiúkkal, mert amíg mi főztünk, ők fociztak. Mikorra kész volt minden, mindenkinek nagyon ízlett. Valaki még háromszor is kért. Elhatároztuk, legközelebb m á l é t sütünk. Más rajnak, őrsnek is ajánlom az ilyen foglalkozást!"

Én is!

És még valamit: ezekre a levelekre senki sem írta rá az Ö mint ö t l e t betűket, melyet a szokásos pályázatunkra küldtök, s melynek eredményhirdetése néhány oldallal előbbre található. Pályázat nélkül segítve, csak úgy ingyen-jószívvel ajánljátok egymásnak, igazi kisdobos módra. Ezt én is köszönöm!

Ferkai Loránt: A nyár emlékei

Amit a nyáron rajzoltál, fotóztál, növényeket préseltél, képeslapot kaptál, madártollat találtál, az mind kedves emlék; megérdemli, hogy ne a fiókban heverjen, hanem keretbe téve néha rápillants és emlékezetedbe idézd a felejthetetlen pillanatokat.

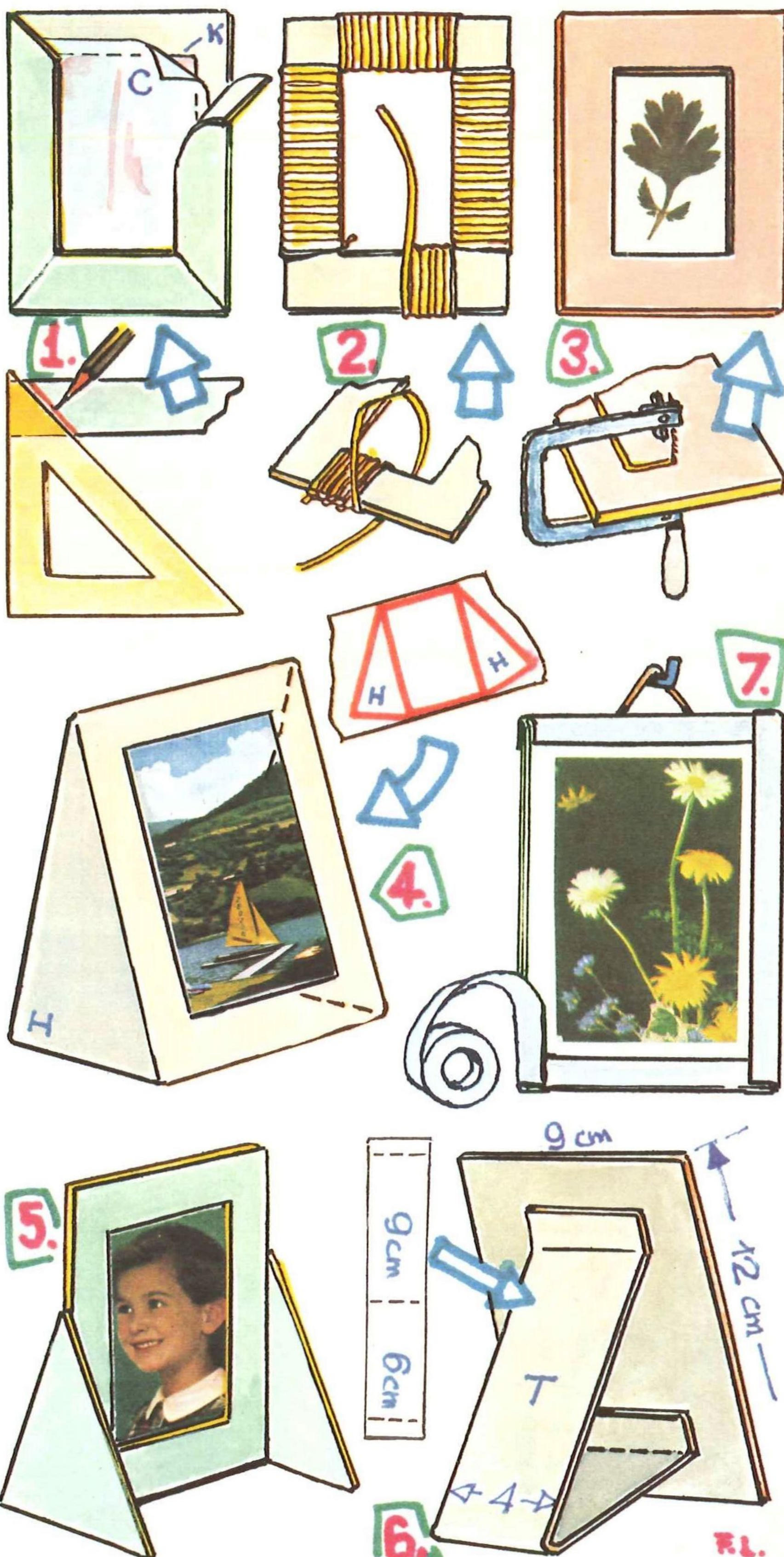
Ha a képet (1. ábra „K") kissé nagyobb kartonra ragasztod, s reá átlátszó celofánbevonatot („C") illesztesz a por ellen, már csak színes kartoncsíkkal kell körülragasztanod, és kész a bekeretezett kép. Megteheted, hogy erősebb kartonból (2.) megfelelő nagy keretet vágsz, s ezt rafiával, műrafiával betekergeted szépen, egyenletesen. Ez már több ügyességet kíván, de mutatósabb is. Ha van lombfűrészed és tudsz is vele bánni, vághatod a keretet rétegelt lemezből (3.) vagy farostlemezből. Ezt már festheted, lakkozhatod tetszés szerint. A fűrészelés egyenetlenségeit először reszelővel, majd csiszolópapírral simítsd el, annyira, hogy kezeddel semmi érdességet ne érezz. Az üveget pótló átlátszó lapot hátulról ragaszd szigetelő-szalaggal a keretre, majd ugyanígy a képet, s egy kartonlapot is. Átlátszó lapnak igen jó az ÁPISZ-ban kapható dosszié, pár forintért sok kerethez elegendő anyaghoz juthatsz.

Az eddig leírt képeket vagy a könyvespolc könyvsorainak támasztva állíthatod fel, vagy hátulról 5—6 cm hosszú fonaldarabkát ragasztasz a felső élüknek pontosan kimért közepére — nehogy ferdén lógjanak — és szögre függesztheted.

Asztalra állítható kivitelt látsz a 4. ábrán. A képnél nagyobb kartontéglalap mellé egy-egy háromszöget rajzolsz (H) és ezeket asztal élére fektetve jó sarkosan megtöröd, hátrahajlítod. Képeslapból kivágott 6×9 cm méretű részleteket szép asztali díszként használhatsz így. Ajándéknak is nagyon megfelelnek!

Vastag kartonból, rétegelt lemezből készült kereteknek külön készíthetsz háromszögletes tartólábakat (5.), s azokat oldalról felragaszthatod.

A 6. ábra egy hátulról a képre ragasztott támasztólábat („T") mutat. A hetediken pedig két átlátszó lap közé tett, és szigetelőszalaggal körülkeretezett képet láthatsz.

Szeptemberi fejtörő

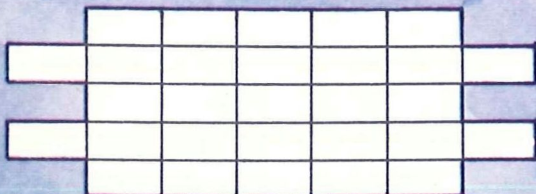
Lóugrás

szerint olvassátok el

I	Ő	T
A		Z
S	T	Z

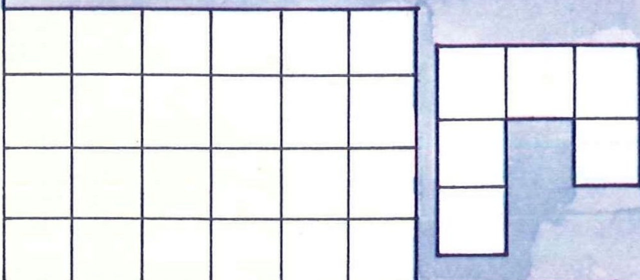
Ülésrend

Egy régi iskolában 5 sor pad volt, 3 ötüléses és 2 hétüléses. 17 fiú és 12 lány járt az osztályba. A tanító bácsi úgy ültette le őket, hogy azonos neműek sem egymás mellett, sem egymás előtt vagy mögött nem ülhettek. Rajzoljátok meg, hogyan ültek? (Jelzés: fiú + lány —)

Rakosgató

Hogyan tudtok 4 ilyen darabot elhelyezni a téglalapban?

Olvassátok el a Dobra verjük oldalon az idei rejtvénypá-
yázattal kapcsolatos nektek szóló üzenetünket, a rejtvény-
ályázat feltételeit.

Keresztrejtvény

Vízszintes: 1. Fogadalom. 6. Katalin becézve. 11. Fekete István egyik regényének címe. 12. Női név. 13. Benzin közepe. 15. Római 500 és 1000. 16. Rátalál. 17. Légzőszerv. 18. Községnév. 22. Figyelik. 23. Pénz kifizetéséről intézkedik. 24. ..., a sárkány. 25. Seb. 26. Hízelgés. 28. Ős. 29. Szórakozást nem találó. 31. Filmleadó gép. 33. Csen. 35. Csíkos. 36. ...tesz = becsap. 37. Forgolódó közepe. 38. Sok.

Függőleges: 1. Esemény. 2. Sajátkezűleg, rövidítve. 3. Cselekvés eleje. 4. Kerget. 5. Régimódi (2 szó). 6. Üzlet ablaka. 7. Nem fölé. 8. Mozdony teszi. 9. Panel közepe. 10. Összefutás valakivel. 14. Bogár. 19. Fed, csomagol. 20. Kacsa vége. 21. Névelővel régies fejfedő 26. Szeszes italom (ék. hiba) 27. ..., a csodák csodája. 29. Nem szívlel. 30. Minőségi szint. 32. Évszak. 34. Védő (ék.hiba). 35. Ételízesítő (o=ó).

Beküldendő a keresztrejtvényből a fehér mezőbe eső betűk összeolvasva.

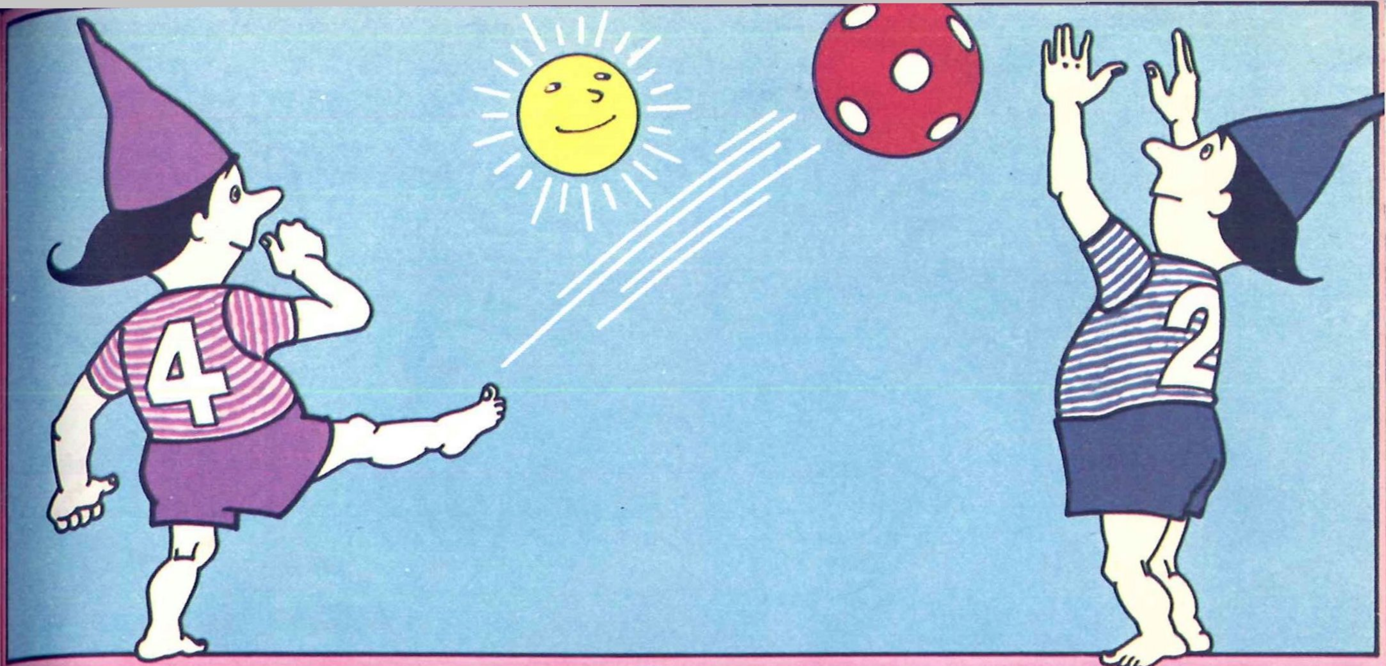
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	11				12				
13	14		15		16				
17				18		19		20	
21	22					23			
24				25			26	27	
28		29	30						
31					32	33		34	
	35					36			
37				38					

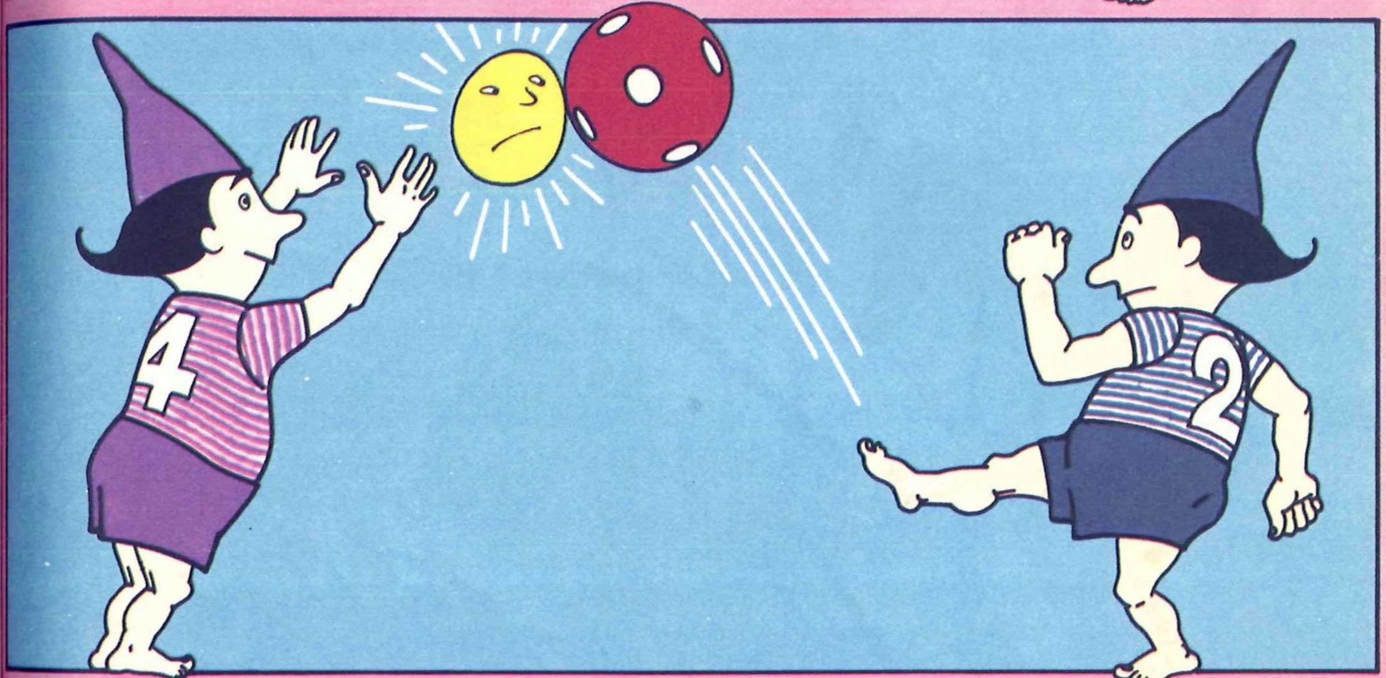
Takarékbélyeg

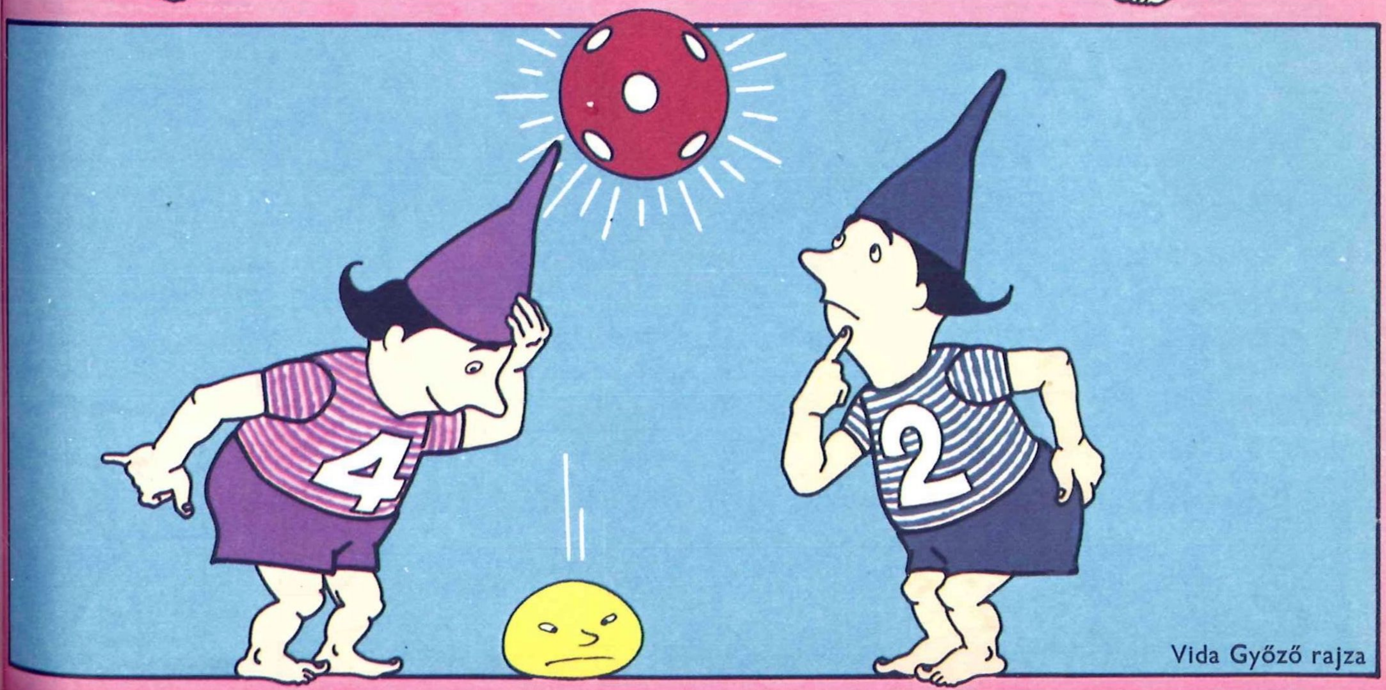
Laci 6 forinttal több takarékbélyeget vásárolt, mint Pali. Janinak 2 forinttal több takarékbélyege van, mint Lacinak és Palinak együttvéve. Hármuknak együtt 25-nél több és 30 forintnál kevesebb bélyegük van. Minden bélyeg 1 forintos. Hány forint takarékbélyegük van egyenként?

kisdobos

A Magyar Úttörők Szövetségének gyermeklapja XXXII. évf. 7. sz.
Szerkesztő: Kelemen Sándor
Levélcím: Kisdobos szerkesztősége, Budapest, Postafiók 100. 1502 Telefon: 660-162
Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: dr. Petrus György
Kiadóhivatal: Budapest VI., Révay u. 16. 1374 Telefon: 116-660. Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető bármely postahivatalnál a kézbesítőknél a Posta hírlapüzleteiben
és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI) Budapest V., József nádor tér 1., 1900 közvetlenül
vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámlára
Megjelenik évenként tíz alkalommal.
Előfizetési díj 1 évre 55,— Ft, I. félévre 33,— Ft, II. félévre 22,— Ft, negyedéves előfizetés nincs.
Készült a Kossuth Nyomdában. 83.0723. Felelős vezető: Bede István vezérigazgató
INDEX: 25.442
HU ISSN 0450-3287
Kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza
A címlap **Görög Júlia**, a hátsó címlap **Békési Rozi** munkája

Vida Győző rajza

Ára: 5,50 F

Az óriás csak óriás, ha völgyben áll is,
a törpe a hegytetőn is törpe.

Népi mondás

